

Prešovský samosprávny kraj

Komisia územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia
zriadená pri Zastupiteľstve Prešovského samosprávneho kraja

ZÁPISNICA č. 28/2026

z 28. zasadnutia Komisie územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia pri Zastupiteľstve PSK konaného dňa 03.08.2026 na Úrade PSK v malej zasadacej miestnosti na 1. poschodí

Zasadnutie sa uskutočnilo na základe pozvánky predsedu Komisie územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia v malej zasadačke Úradu PSK s nasledovným programom:

1. Otvorenie
2. Voľba overovateľa zápisnice a uznesenia
3. Vstup PSK do projektu „Rozvoj turistickej infraštruktúry VN Domaša“
4. Vstup PSK do projektu „LIFE – HealTheAir“
5. Rôzne
6. Záver

1. Otvorenie

Predseda komisie PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA, LL.M. privítal prítomných a otvoril 28. riadne zasadnutie Komisie územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia. Z komisie boli ospravedlnení členovia Michal Didik, Pavel Hudáček, Jozef Janiga a Milan Mazurek.

Všetci prítomní boli oboznámení s programom, ktorý bol zaslaný všetkým členom elektronicky.

Program 28. zasadnutia komisie územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia bol jednomyselne schválený.

2. Voľba overovateľa zápisnice a uznesenia

Za overovateľa zápisnice a uznesenia bol zvolený Ján Bañas.

3. Vstup PSK do projektu „Rozvoj turistickej infraštruktúry VN Domaša“

Predseda komisie odovzdal slovo p. Dufalovi a p. Tóthovi z Odboru projektového riadenia. Cieľom projektu je zatraktívniť a prepojiť jednotlivé lokality cestovného ruchu, ktoré sa nachádzajú

v blízkosti vodnej nádrže Veľká Domaša (ďalej len „VN Domaša“). Konkrétne sa jedná o vybudovanie plávajúcej promenády s prístaviskom pre vodné športy. Na tento kľúčový projekt je napojených niekoľko doplňujúcich projektov zameraných na investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, odpadového hospodárstva a prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v okolí Domaše.

Priblížil, že osobitnou oblasťou prípravy projektu bolo riešenie problematiky štátnej pomoci, keďže predmetná výzva neobsahovala určenú schému štátnej pomoci a bolo potrebné v spolupráci s riadiacim orgánom a ďalšími zainteresovanými subjektmi zabezpečiť jej prípravu a schválenie. Celý proces schválenia schémy štátnej pomoci prebiehal od 10/2024 do 05/2025.

Ďalším krokom bola povinnosť vypracovania Zámeru pre zisťovacie konanie EIA. Navrhovaná činnosť bola spracovaná s cieľom vydania súhlasu na státie plávajúceho zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche, ktorého súčasťou bol aj súhlas vydaný podľa osobitného predpisu v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 338/2000 Z. z. – Zákon o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zámer bol vypracovaný spoločnosťou, ktorá vzišla z verejného obstarávania a zodpovedným za posúdenie bol OÚ Vranov nad Topľou, Odbor starostlivosti o životné prostredie. Dňa 26. 02. 2026 bolo vydané záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania, kde bol posudzovaný zámer ako celok s výsledkom, že sa navrhovaná činnosť nebude posudzovať.

Dňa 09. 07. 2026 bola vyhlásená verejná súťaž ako nadlimitná zákazka na dodanie tovaru. Jej vyhláseniu predchádzalo oslovenie deviatich hospodárskych subjektov za účelom určenia predpokladanej hodnoty zákazky. Predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená dňa 02. 06. 2026 a predstavuje základ pre určenie predpokladanej celkovej ceny investície vo výške 5 732 815,54 € s DPH. Z tejto predpokladanej hodnoty zároveň vychádza aj rozpočet uvedený v Žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ŽoNFP), keďže v čase predkladania materiálu ešte nebolo verejné obstarávanie ukončené a nebola známa zmluvná cena úspešného uchádzača.

Po úspešnom ukončení verejného obstarávania, výbere dodávateľa a dodaní plávajúcich zariadení zabezpečí Úrad Prešovského samosprávneho kraja verejné obstarávanie na výber prevádzkovateľa plávajúcich zariadení na obdobie najmenej piatich rokov.

Pôvodná alokácia finančných prostriedkov pre projekt predstavovala približne 5,9 mil. €. V priebehu prípravy projektu však boli opakovane realizované verejné obstarávania na pôvodný rozsah projektu (promenáda, domovské prístavisko a 12 prístavísk), ktoré neboli úspešné. Táto skutočnosť bola jedným z podnetov na prehodnotenie rozsahu projektu a predmetu verejného obstarávania.

Na základe rokovaní so starostami dňa 29. 06. 2026 dotknutých obcí bola prijatá dohoda o úprave rozsahu projektu, v rámci ktorej bola časť pôvodne alokovaných finančných prostriedkov, približne 1,7 mil. €, vyčlenená na samostatné projekty obcí Holčikovce, Bžany, Nová Kelča, Kvakovce. Hladina VN Domaša je kľúčovým faktorom realizácie samotného projektu.

Diskusia

Diskusiu otvoril p. Benko poznámkou, že podľa jeho odhadu je záujem o VN Domaša približne päť mesiacov v roku, a to v období máj – september. Otázkou preto zostáva, ako využiť a financovať prevádzku počas zostávajúcich siedmich mesiacov roka. Okrem rizika nízkej vodnej hladiny je potrebné zohľadniť aj náklady spojené so samotným prístaviskom a promenádou, najmä náklady na

prevádzku, upratovanie, údržbu, kotvy a zabezpečenie prevádzkára promenády. Taktiež je nutné mať vysporiadané vlastnícke vzťahy pozemkov, ktorých sa projektový zámer týka. Keďže nebolo ukončené VO, je nutné tieto veci vyjasniť, nakoľko sa zmenšil rozsah a predpokladaná cena zostala.

P. Dufala prítomných uistil, že promenáda bude umiestnená na pozemkoch vo vlastníctve štátu (SVP, š. p.) a do augustového zasadnutia Z PSK bude doplnený súhlas SVP š. p. s umiestnením plávajúcich zariadení, ktorý bude tvoriť prílohu predkladaného materiálu. Do Z PSK bude materiál predložený s PHZ v rámci VO a v prípade schválenia zastupiteľstvom Z PSK a predloženia projektového zámeru sa cena upraví formou dodatku k zmluve.

P. Fenčák sa opýtal, akým spôsobom a kto zabezpečí, resp. garantuje dopĺňanie vody do VN Domaša. Zároveň uviedol, že by túto skutočnosť malo svojím stanoviskom potvrdiť SVP, š. p., nakoľko rokov upozorňuje na alarmujúci nepomer medzi prítokom a odtokom z VN Domaša. Ako zástupca regionálnej MAS zároveň uviedol, že za predpokladu dostatočnej a stabilnej hladiny vody je možné na tento projekt nadviazať ďalšími integrovanými projektmi a prispieť tak k rozvoju a zatraktívneniu celého regiónu.

Do diskusie sa zapojil p. Kaliňák s p. Galandovou. P. Kaliňák požiadal o objasnenie viacerých nepresností týkajúcich sa charakteru projektu a garancie jeho udržateľnosti. Poukázal na otázku, či vzhľadom na zapojenie samostatných obcí a úpravu pôvodnej ceny nejde o združenú investíciu. Zároveň sa zaujímal o právnu formu budúceho prevádzkovateľa promenády a o to, či realizáciou projektu nemôže dôjsť k deleniu zákazky. Otázkou tiež bolo, či nebude potrebné doložiť uznesenia jednotlivých obcí, ktoré sa rozhodli realizovať svoje aktivity samostatne, ako aj či nebude potrebné stanovisko Protimonopolného úradu SR.

Do diskusie sa zapojili aj ďalší členovia, ktorí sa zaujímali najmä o predpokladanú výšku hladiny VN Domaša, technické riešenie promenády, prepojenie cestovného ruchu s podnikateľskou činnosťou a podiel podnikateľských aktivít v rámci projektu.

P. Dufala uviedol, že na výber prevádzkovateľa promenády bude vyhlásená súťaž. Vzhľadom na kolísanie vodnej hladiny VN Domaša bude promenáda umiestnená na expandéroch, čo umožní jej technickému riešeniu prispôbovať sa aktuálnej výške vodnej hladiny. Vznesené otázky a podnety budú doplnené, spresnené a zapracované do materiálu predloženého na najbližšie zasadnutie zastupiteľstva.

Návrh na uznesenie:

Komisia územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia pri Zastupiteľstve PSK

A. berie na vedomie

A.1. Vstup PSK do projektu „Rozvoj turistickej infraštruktúry Vodnej nádrže Domaša“ realizovaného v rámci operačného programu Slovensko, kód výzvy PSK-MIRRI-014-2024-ITI-EFRR Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný

ruch; riadiaci orgán: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „projekt“);

- A.2** predloženie žiadosti PSK o nenávratný finančný príspevok vo výške **4 287 623,31 €** za účelom realizácie projektu s predpokladaným rozpočtovým nákladom **5 732 815,54 €**;
- A.3** zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektu vo výške 8 % z celkových oprávnených nákladov projektu **372 836,81 €**;
- A.4** zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov projektu z rozpočtu PSK do výšky **1 122 355,42 €**;
- A.5** zabezpečenie finančných prostriedkov na predfinancovanie projektu zo zdrojov PSK do obdobia refundácie výdavkov.

Návrh na uznesenia bol schválený: za – 3, proti – 0, zdržalo sa – 8.

B. Odporúča Úradu PSK

dopracovať materiál Vstup PSK do projektu „Rozvoj turistickej infraštruktúry Vodnej nádrže Domaša“ v zmysle vznesených pripomienok zo zasadnutia komisie.

4. Vstup PSK do projektu „LIFE – HealTheAir“

Projekt „HealTheAir“ nadväzuje na skúsenosti a kapacity vybudované v rámci projektu LIFE Populair a je v súlade so Stratégiou adaptácie na zmenu klímy, ktorú PSK aktuálne rozvíja. Jeho realizácia umožní PSK zachovať sieť manažérov kvality ovzdušia a získať prístup k financovaniu z európskych zdrojov na riešenie znečisteného ovzdušia, ktoré je pre viaceré obce kraja vážnym zdravotným rizikom. Keďže hlavným zdrojom znečistenia je lokálne vykurovanie domácností, opatrenia na jeho zníženie zároveň znížia zraniteľnosť obyvateľov voči energetickej chudobe a posilnia odolnosť kraja voči zmene klímy.

Projekt „HealtheAir“ umožní zachovať túto pozíciu aj po ukončení projektu LIFE Populair (rok 2027), kedy bude navyše potrebné dokladovať udržateľnosť výsledkov projektu ešte ďalších päť rokov. Ide zároveň o zákonnú požiadavku, keďže podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa musí výstup projektu LIFE Populair – Program na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO), preskúmať každé tri roky a priebežne aktualizovať, čo si bude vyžadovať kontinuálnu prácu odborného tímu. Oproti doterajšiemu modelovaniu predpokladaných dopadov navrhovaných opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia sa nový projekt zameria na ich reálne, kvantifikovateľné meranie (napr. pokles emisií prachových častíc a benzo(a)pyrénu prostredníctvom senzorickej siete).

Projekt je partnerstvom viacerých samosprávnych krajov, rozdelených do dvoch skupín podľa rozsahu zapojenia:

- **Skupina 1** (Banskobystrický, Košický, Žilinský, Trenčiansky kraj) – pilotné regióny s plnou škálou aktivít (tvorba pilotných programov, výmena kotlov, budovanie senzorickej siete v tzv. hot spots, t.j. lokality so zvýšenou koncentráciou znečistenia ovzdušia a tomu zodpovedajúcou personálnou kapacitou siete manažérov kvality ovzdušia.
- **Skupina 2** (Prešovský a Trnavský kraj) – zapojenie v obmedzenom rozsahu, s nižšou personálnou kapacitou manažéra kvality ovzdušia. Rozdelenie do skupín vychádza z analýzy rizikových stupňov znečistenia a odhadovanej straty očakávanej dĺžky života. Dôvodom zaradenia PSK do 2. skupiny je to, že PSK má v porovnaní s ostatnými zapojenými krajmi výrazne nižší počet obcí v najvyššom rizikovom stupni a s vysokou odhadovanou stratou očakávanej dĺžky života, preto momentálne nespĺňa kritériá pre zaradenie medzi pilotné lokality.

Projekt však zároveň pripúšťa, aby výber ďalších pilotných lokalít (v limitovanom počte) prebehol v úvodnej fáze realizácie projektu. PSK tak má reálnu možnosť uchádzať sa o zaradenie vhodnej lokality z nášho kraja medzi pilotné v priebehu trvania projektu.

Projekt je plánovaný na obdobie 8 rokov. Pre PSK sa v jeho rámci predpokladajú dve hlavné aktivity:

1. **Aktivity manažéra kvality ovzdušia (100 %) a supervízora (25 %)** – odborná podpora pri implementácii a aktualizácii PZKO; poradenstvo pre obce a mestá; monitoring kvality ovzdušia; koordinácia aktérov a tvorba databázy malých zdrojov znečisťovania; administratívne a finančné povinnosti projektu.
2. **Vzdelávacie a osvetové aktivity pre verejnosť** – vzdelávacie a osvetové podujatia zamerané na správne vykurovanie, znižovanie emisií a vplyv znečisteného ovzdušia na zdravie formou mobilnej road show (séria regionálnych informačno – vzdelávacích aktivít) s praktickými ukážkami; distribúcia informačných materiálov; motivačné programy vo forme poukazov na čistenie komínov.

Prešovský samosprávny kraj bude v projekte zohrávať kľúčovú úlohu, najmä pri:

- koordinácii spolupráce medzi štátnou správou, samosprávou a obyvateľmi;
- poradenstve a osвете pre obce, školy a verejnosť v regióne;
- uchádzaní sa o zaradenie vhodnej lokality z kraja medzi pilotné.

Vstupom do projektu získa PSK:

- zachovanie a ďalší rozvoj odborných kapacít v oblasti životného prostredia;
- prístup k financovaniu zo zdrojov EÚ na riešenie problematiky kvality ovzdušia v kraji;
- podporu pri plnení zákonných povinností vyplývajúcich z PZKO;
- reálnu možnosť rozšíriť rozsah zapojenia (a financovania) o pilotnú lokalitu.

Diskusia

P. Babin sa zaujímal, či predmetný projekt nadväzuje na aktivity realizované v rámci predchádzajúceho, dobiehajúceho projektu a či budú jeho doterajšie výstupy následne aplikované v praxi. Zároveň sa informoval, či boli v rámci doterajších aktivít MKO identifikované konkrétne miesta alebo zdroje znečisťovania ovzdušia. P. Majerčinová uviedla, že projekt má stanovené konkrétne ciele, ktoré je potrebné do jeho ukončenia naplniť. Reálne opatrenia v oblasti monitorovania a riešenia kvality ovzdušia môže vykonávať najmä SHMÚ, ktorý v spolupráci s MKO a Okresným úradom v sídle kraja Prešov identifikoval konkrétne obce, v ktorých boli umiestnené mobilné monitorovacie stanice. P. Babinovi bude následne zaslaná správa o stave kvality ovzdušia.

P. Fenčák uviedol, že v minulosti inicioval a podporoval umiestnenie mobilných monitorovacích staníc v obciach, ktoré boli v tom čase negatívne ovplyvňované výrobou vo vtedajšej spoločnosti Bukóza. Meracie stanice boli následne osadené a realizovali merania, avšak podľa jeho slov sa k relevantným výsledkom a výstupom z týchto meraní doposiaľ nedostal. Zároveň poukázal na výrazný nárast nákladov spojených s prevádzkou monitorovacej stanice, najmä v dôsledku zvýšenia cien elektrickej energie, pričom obec z jej prevádzky nemá podľa jeho názoru priamy úžitok a musí znášať dodatočné náklady. V tejto súvislosti položil otázku, aký je praktický význam takéhoto monitorovania. Zároveň konštatoval, že PSK nemá v tejto oblasti priame kompetencie. Uviedol tiež, že spoločnosť Bukóza 17 rokov využívala automatické meranie na základe súhlasu jednej z obcí.

P. Majerčinová vysvetlila, že dobiehajúci projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia je zameraný predovšetkým na tzv. mäkké aktivity, ako sú školenia, osvetová činnosť a ďalšie podporné aktivity. Nový projekt „HealTheAir“ je naopak zameraný na kvantifikovateľné výsledky a konkrétne merania, ktorých cieľom je okrem iného sledovanie a vyhodnocovanie poklesu emisií prachových častíc. P. Haasová doplnila, že cieľom projektu je reagovať aj na legislatívne potreby v oblasti kvality ovzdušia. Okrem nedostatku vody predstavuje kvalita ovzdušia ďalší významný faktor, ktorý má priamy vplyv na zdravie obyvateľstva. P. Hajníková uviedla, že MKO má v Prešovskom kraji rozpracovaných viacero aktivít na základných a stredných školách, ktoré pravidelne navštevuje. Zároveň poukázala na to, že pôsobenie MKO na úrovni VÚC vyplýva aj z legislatívnych požiadaviek.

P. Fenčák uviedol, že by privítal posilnenie kompetencií MKO, pričom podľa jeho názoru je potrebné zintenzívniť spoluprácu najmä s obcami, ktoré majú v tejto oblasti konkrétne kompetencie a zároveň reálnu možnosť prijímať opatrenia. Za dôležité považuje, aby vypracované usmernenia, analýzy a konkrétne výstupy z činnosti MKO boli obciam poskytované tak, aby mohli slúžiť ako podklad na prijatie konkrétnych opatrení. Zároveň odporučil systematicky informovať starostov miest a obcí v Prešovskom kraji, napríklad formou e-mailovej komunikácie, v rámci ktorej by boli prezentované konkrétne výsledky a výstupy činnosti MKO za určité obdobie. Podľa jeho názoru je potrebné zmeniť doterajší prístup, aby projekty zamerané na zlepšenie kvality ovzdušia neostávali iba na teoretickej a štatistickej úrovni, ale prinášali aj konkrétne a prakticky využiteľné výstupy pre obce. P. Galandová odporučila zverejňovať a sprístupňovať relevantné informácie a výsledky meraní aj prostredníctvom Geoportálu Prešovského kraja.

Návrh na uznesenie:

Komisia územného plánovania, ochrany a tvorby životného prostredia pri Zastupiteľstve Prešovského samosprávneho kraja

A. berie na vedomie

A.1.

vstup Prešovského samosprávneho kraja do projektu „LIFE - HealTheAir“, v rámci výzvy „Strategic Nature and Integrated Projects“, riadiaci orgán „Európska komisia“; (ďalej len „projekt“),

A.2.

predloženie žiadosti PSK o nenávratný finančný príspevok vo výške 283 893 € za účelom realizácie projektu s predpokladaným rozpočtovým nákladom 473 154 €, na obdobie 8 rokov;

A.3.

zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektu vo výške 189 262 €;

A.4.

zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov projektu z rozpočtu PSK v zmysle platných interných noriem do výšky 5 % z predpokladaného rozpočtového nákladu projektu;

A.5.

zabezpečenie finančných prostriedkov na predfinancovanie projektu zo zdrojov PSK do obdobia refundácie výdavkov.

B. odporúča Zastupiteľstvu PSK schváliť

B.1.

vstup Prešovského samosprávneho kraja do projektu „LIFE - HealTheAir“, v rámci výzvy „Strategic Nature and Integrated Projects“, riadiaci orgán „Európska komisia“; (ďalej len „projekt“),

B.2.

predloženie žiadosti PSK o nenávratný finančný príspevok vo výške 283 893 € za účelom realizácie projektu s predpokladaným rozpočtovým nákladom 473 154 €, na obdobie 8 rokov;

B.3.

zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektu vo výške 189 262 €;

B.4.

zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov projektu z rozpočtu PSK v zmysle platných interných noriem do výšky 5 % z predpokladaného rozpočtového nákladu projektu;

B.5.

zabezpečenie finančných prostriedkov na predfinancovanie projektu zo zdrojov PSK do obdobia refundácie výdavkov.

Návrh uznesenia bol schválený za - 8, proti - 0, zdržal sa – 1.

5. Rôzne

Priestor na tento bod nikto zo zúčastnených nevyužil.

6. Záver

Predseda komisie poďakoval prítomným za účasť a ukončil 28. zasadnutie komisie.

PaedDr. Miroslav Benko, PhD., MBA, LL.M., predseda komisie, v. r.

Ing. Ján Bañas, overovateľ, v. r.

Mgr. Dominika Hajníková, sekretár, v. r.

Zapísala: Ing. Martina Kačurová, v. r.